

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXII. — Izdan in razposlan 19. dne marca 1913.

Vsebina: (Št. 42 in 43.) 42. Razglas, da se glavna carinska urada v Levovu in v Ljubljani pooblaščata ocarinjovati kvarte. — 43. Ukaz, s katerim se izpreminja preskusni predpis za barvilo rafinadnega cukra (kulêr).

42.

Razglas finančnega ministrstva z dne 6. marca 1913. l.,

da se glavna carinska urada v Levovu in v Ljubljani pooblaščata ocarinjovati kvarte.

Z ozirom na točko 12 ministrstvenega ukaza z dne 27. oktobra 1881. l. (drž. zak. št. 127) v izvršitev zakona o kolku na kvarte in prilogo B k § 23 izvršitvenega predpisa k zakonu o carinski tarifi se pooblaščata glavna carinska urada levovski in ljubljanski ocarinjovati kvarte.

Zaleski s. r.

43.

Ukaz finančnega ministrstva z dne 11. marca 1913. l.,

s katerim se izpreminja preskusni predpis za barvilo rafinadnega cukra (kulêr).

Z ukazom finančnega ministrstva z dne 26. julija 1910. l. (drž. zak. št. 136) izdani preskusni predpis za barvilo rafinadnega cukra se izpreminja in naj se glasi takole:

1. Dokaz kotranovih barvil.

Prilčno dvaodstotna raztopina vzorca se s kosom preje iz ovčje volne kuha nekaj minut, in sicer enkrat neposrednje, drugikat, ko se je pridalo nekaj kapljic razredčene žveplene kisline. Nato se vzame volna iz tekočine in se zdržema izpira z vodo. Ako je kaj kotranskih barv, je razločno barvana, čisto cukrovo barvilo (kulêr) pa ne povzroči znatnega barvanja.

2. Suha snov.

20 g cukrovega barvila se raztopi v vroči vodi (raztopina A), ta raztopina se spravi ob 17.5°C (14°R) na 100 cm^3 in s tehtanjem ali z westfalsko tehtnico se določi njena specifična teža. Njej ustrezajočo vsebino ekstrakta je preračuniti po Haasovi*) tabeli, in sicer dadó najdeni „grami v 100 cm^3 “, ako se množijo s 5, iskanne težne odstotke ekstrakta.

3. Zmožnost barvanja.

Po predpisu 2 dobljena raztopina se z vodo razredči tako, da pride na en del cukrovega barvila 5000 delov vode. Razredčena raztopina mora biti še vidno rumeno barvana.

4. Določba cukra.

25 cm^3 po 2 narejene raztopine A se dene v merski bet z 250 cm^3 , se razredči z vodo in

*) Tabele za določitev alkohola in ekstrakta v pivu in vinu. Vzemši v podstavo tabele ob c. kr. avstrijski komisiji za pravilni meroskus preračunil Dr. Bruno Haas. 1906., W. Frick, Dunaj I.

pomeša s 15 cm^3 taninove raztopine (100 g k 1 l v vodi raztopljenih). Ko se je pretreslo, se pridene 10 cm^3 svinčenege octa in se filtrira, ko se je napolnilo do znamke.

50 cm^3 filtrata (obsegajočega 1 g snovi) se pomeša v betu, ki drži 100 cm^3 , s 5 cm^3 solne kisline specifične teže 1.125 in se s tem, da se segreva pet minut, invertira na 70° C . Na to se ohladi, nevtralizuje, napolni do znamke in filtrira (Raztopina B).

Od filtrata se kuha 25 cm^3 (obsegajočih 0.25 g snovi) s 25 cm^3 vode in Fehlingove raztopine. Množina Fehlingove raztopine je odvisna od vsebine suhe snovi barvila in se lahko posname iz nastopne tabele. Številke tabele se nanašajo zaradi priprostejšega načina merjenja na nemešano Fehlingovo raztopino I (bukreni sulfat), h kateri je potem pri-mešati še enako količino Fehlingove raztopine II.

Namenu primerno se ravna takole: Najprej se dene v Erlenmeyerjev bet iz tabele posneto množino Fehlinga I (merjeno natančno s pipeto), primeša se enaka množina Fehlinga II, za katero zadošča merjenje z merskim cilindrom, nato 25 cm^3 raztopine cukrovega barvila B in 25 cm^3 vode in se kuha dve minuti. Ako barvilo nima nad 56% cukra, merjeno na suho snov, ostane tekočina po kuhanju zaradi preobilnega bakra modra. Ako bi bila cukrova raztopina B še tako temna, da modro barvanje po kuhanju s Fehlingom ni razločno vidno, se filtrira en del vroče tekočine z dvojnim filtrom in se pre-skuša, ko se je okisalo z octovo kislino, s ferro-

cijankalijem, ali je kaj preobilega bakra. Ako se je našlo po sprednji metodi več nego 56% cukra naneseno na suho snov, se lahko določi vsebina cukra v raztopini B še težnoanalitsko.

Tabela za poizvedbo potrebne množine Fehlinga I, ako se uporabi 0.25 g snovi.

Cukrovo barvilo ima suhe snovi (težni odstotki)	Pripustni trstni cuker v 25 cm^3 raztopine B	Kubični centi- metri Fehlingove raztopine I
70	0.0980	10.4
71	0.0994	10.6
72	0.1008	10.7
73	0.1022	10.9
74	0.1036	11.0
75	0.1050	11.2
76	0.1064	11.3
77	0.1078	11.5
78	0.1092	11.6
79	0.1106	11.8
80		

1 g invertnega cukra = 0.95 g trstnega cukra
ustreza 101.2 cm^3 Fehlingove bakrene raztopine št. I.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Zaleski s. r.